

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ა ბ ა თ უ მ ი ს მ უ შ ა თ ა მ ა გ ი ლ ა

13 ამა ოქტომბრი-
დან დაიარსებას ხახვს და წუმწუმას.

ხახვი სახელსწიფო დაწესებულებებში მომუშავეთათვის—გირვანქა 20 მან.
კერძო საზოგადოებრივთათვის 25 მან.
წუმწუმა თითო ყუთი 2 მან. და 50 კაპ. ხახვი კი მიეცემათ მხოლოდ
კოლმედიანებს სულზედ 3 გირვანქა.

სკოლა საქმის მოწესრიგებაში ყვე-
ლა ცხოველ მოამქმედმა ძალამ
მხურვალე მონაწილეობა უნდა მი-
იღოს. სკოლა, სკოლა და ისევ სკო-
ლა, სკოლის სახალხო თეატრი და
ხალხური წარმოდგენებიც უნდა
თან დაჰყვეს, მხოლოდ ასეთ მუშა-
ობას და ზომათა მიღებას შეუძლია
ხალხის გამოფხიზლება და მისი
ემანსიპაცია ბოროტ მოგზაენილ
მაჯალაჯუნათაგან, ხალხს გზას რომ
ურევინ და ავანტიურულ განზრახ-
ვით მის გადაბირებას რომ აპირე-
ბენ.

საღლისო შანიშნაბი.

მოსკოვი და ლონდონი.
(გაგრძელება*)

ყველა ის სოციალისტები, განურ-
ჩევლად ამისა მარქსისტებია ისინი
თუ არა, ვინც ცნობს, რომ ბოლოს
და ბოლოს „მუშათა განთავისუფ-
ლება თვით მუშათა საქმეა“, წინა-
მდგე არიან უმცირესობის დიქტა-
ტურის უმრავლესობაზე, პარტიაში
იქნება ეს თუ სახელმწიფოში. გან-
საკუთრებით ეს პარტიაზე ითქმის.
პარტიაში დაუშვებელი და შეუწყ-
ნარებელია პიროვნების, ე. წ. „მო-
წინავე ამხანაგების“ დიქტატურა.
პარტია არ უნდა იყოს უსიტყვო,
საღლისო მასა, რომელსაც საით-
კენაც უბრძანებ იქითკენ წაიყვან,
პარტია უნდა სკოცხლობდეს ში-
ნაური დუდილით, აზრთა შეჯა-
ხებით, ინტესიური მაჯისცემით.
პიროვნებათა დიქტატურა, მკაცრი
ცენტრალიზაცია, ცენტრის დირექ-
ტივების უსიტყვო დაპირისპირება,
კლავს პარტიას, აღუნებს მის მაჯის-
ცემას, ხელს უშლის შინაგან კრი-
ტიკას, რაც აუცილებელია საქირაა
ტაქტიკის გამოსამუშავებლად, სწო-
რი პოზიციის დასაჭერად.

ევროპის სოციალისტური პარტიები
მასების გათვითცნობიერება—თვით
შეგნებაზე ემყარებიან, იქ ხშირია
რეფერენდუმები რომელიმე კითხვის
შესახებ პარტიული მასის აზრის
გასაგებათ და პარტიის ხელმძღვანე-
ლებიც უსიტყვო უნდა დაემორჩი-
ლონ პარტიის უმრავლესობის ნება
სურვილს.

კომუნისტური პარტიის ბელადებმა
პარტიაში მკაცრი იუნკერული დის-
ციპლინა შემოიღეს, რომელსაც
ჩრებვიანობების და რევოლიუციო-
ნურ ტრიბუნალების საშუალებით
იტყვენ.

თფორილათ ამ სამხედრო დის-
ციპლინას პარტიაში ისინი რევოლი-
უციონურ მოსახრებით ამართლებენ:
„პროლეტარიატის ჯარი, მისი
რევოლიუციური ავანგარდი არ ღე-
ბულობს ზვიდან დანიშნულ წინამ-
ძღოლებს. ის მათ თითონ ირჩევს,
ის მათ წინ აყენებს; მაგრამ როცა
ის მათ წინ აყენებს, ის ვალდებუ-
ლია ყრილობიდან ყრილობამდე და-
ემორჩილოს მათ ყოველ პირობის
გარეშე, ვინაიდან ხელჩართულ
ბრძოლის დროს ადგილი აღარ უნდა
ჰქონდეს დისკუსიებს: თვით შემც-
დარი საომარი გეგმა, თუ კი ის

*) იხ. „ბათ. ფურც.“ № 25.

ბოლომდის გატარებულია, ნაკლე-
ბათ საზიანოა, ვინემ ცდა თვით
შეტაკების დროს მებრძოლ წყევების
გადაჯგუფებისა. ასეთი სამხედრო
დისციპლინის ცუდი შედეგების და
წინამძღოლთა ასეთი ძალ-უფლების
მაგუებელი უნდა ჩაჩუმდენ იმ
უდაო ფაქტის წინაშე, რომ ბრძო-
ლის დროს აუცილებელია კამანდა*.

ამ სამხედრო კომანდამ, ცენტრის
დირექტივების უსიტყვო დამორ-
ჩილებამ სრულებით გამოაცალა ნია-
დავი პარტიის წევრთა გათვითცნობი-
ერება—თვით-შეგნებას. პარტიის ნა-
ბიჯები ნათელია მხოლოდ ხელმძღ-
ვანელთათვის, პარტიული მასა კი
ვერ ერკვევა ამა თუ იმ ნაბიჯის
გადადგმის აუცილებლობაში

თუ „პროლეტარიატი, რევოლიუ-
ციური ავანგარდი, თითონ ირჩევს
თავის წინამძღოლებს“, ამიდან ლო-
ლიკურად უნდა გამომდინარეობდეს,
რომ პროლეტარიატს თავის წინამძ-
ღოლების პოლიტიკის კრიტიკის
საშუალება უნდა ქონდეს. როგორ
შეიძლება ხელმძღვანელთა პოლი-
ტიკაში პარტია იყოს პასუხისმგებ-
ელი, როცა პარტია როგორც მასა
არაფერა მონაწილეობას რთულ და
სერიოზულ კითხვების გადაჭრაში არ
იღებს და „ყრილობიდან ყრილობა
ყოველ პირობის გარეშე“ ხელმძღვა-
ნელთა დირექტივებს ემორჩილება.

რასაკვირველია ასეთი მკაცრი
ცენტრალიზმის შემოღება პარტიაში,
შინაგანი კრიტიკის ჩაკლეა, ბელად-
თა დიქტატურა პარტიაში, შედეგია
იმის, რომ კომუნისტური პარტია
რუს, თუ სოციალისმის შემოღებას
ლამობს. კომუნისტ. პარტიამ კლასთა
ბრძოლა სამოქალაქო ომით შესც-
ვალა და სამოქალაქო ომით აპირებს
დასახულ მზნის მიღწევას. მას უხ-
დება ბრძოლა არა მარტო შინაურ
კონტრ-რევოლიუციასთან, არამედ
მსოფლიო ბურჟუაზიასთან და „ხელ-
ჩართულ ბრძოლაში“ დისკუსიები
და შინაგანი კრიტიკა ზარალის მეტს
არას მოიტანს, მაგრამ ამით ხომ არ
შეიძლება თავის გამართლება ფაქტი
მინც ფაქტად რჩება.

თავისთავად ბუნებრივია, რომ
პარლამენტალურ ბრძოლას, პარტია-
ში დემოკრატიზმს შეჩვეული ვრო-
პის მუშათა სოციალისტური გათვი-
ტცნობიერებული და შეგნებული
მასები ვერ შეგუებიან მათთვის უჩ-
ვეულო რკინის დისციპლინას, პარ-
ტიის ბელადთა ბრძანების უსიტყ-
ვოთ მორჩილებას.

ევროპის მუშა აფასებს თავის
თავს, საუთარ აზრს რაიმე კითხვის
ან მოვლენის შესახებ და ვერ შეე-
გუება, როცა მას უბრძანებენ: დღეს
შენ ასე უნდა იწამო და თუ ვცდები
ერთი წლის შემდეგ შეგიძლია
გვითხრაო.

ეს მეტი რომ არ იყოს რა თავ-
მოყვარეობის შედეგია. კომუნისტის
ბელადები კომუნისტური პარტიით
და რუსეთით არ კმაყოფილდებიან
და III-მე ინტერნაციონში შემოსვლის
პირობათ პარტიაში და მმართველო-
ბაში გამეფებულ დიქტატურის ცნო-

*) „პრავდა“ № 208. კ. რადეკი.
„ორგ იღებები რ. კ. პ.“

ბას ითხოვენ. თითქოს კომუნისტმა
პარტია ქვემარტება და ყველასაგან
ამ ქვემარტების ცნობას ითხოვს.

„მე ვარ უფალი ღმერთი შენი
და არა იყოს უნდა ღმერთი უც-
ხონი ჩემსა გარეშე“, სწერია კო-
მუნისტურ ცნების ფიცარზე და ვინც
უსიტყვოდ არ ემორჩილება კომუ-
ნიზმის ამ ცნებას „კომპროტუნისტი
და მუშათა კლასის ინტერესების
გაყიდველია.

„კომუნისტური ინტერნაციონალი
მოითმენს თავის რიგში მხოლოდ
იმთ, ვინც უსიტყვოთ ემორჩილე-
ბა მას, როგორც თეორიაში ისე
პრაქტიკაში.“, განუცხადეს და-
მოუკიდებელთა დელეგატებს მესა-
მე კომუნისტური ინტერნაციონა-
ლის მეორე კონგრესზე.

„ვინც პრინციპიალურად არ
სცნობს ტერორს, ვისაც სურს და-
ცული იქნას პრესის თავისუფლება,
ის მიღის კამ. ინტერნაციონალის
შთავარ დებულებათა წინააღმდეგ და
განდევნილი უნდა იქნეს.“, — ას-
წავლიდენ დამოუკიდებელთა დე-
ლეგატებს უცოდველი პაპის კილო-
თი რუსული კომუნისტის მამამთა-
რები.

ასეთივე პირობები დაუსევს ინგ-
ლისის მუშებსაც მოსკოველმა დიქ-
ტატორებმა.

მეტად სიგულისზნოა კომუნისტე-
ბის პასუხი იმ კითხვების შესახებ,
რომლებიც მათ ინგლისის მუშათა
დამოუკიდებელთა პარტიამ დაუსვა:
„რით განსხვავდება მე-3 ინტერ-
ნაციონალის აზრით კომუნისტში სო-
ციალისმის სხვა ფორმებიდან.“
ეკითხება ინგლისის მუშათა დამოუ-
კიდებელი პარტია კომუნისტებს.

„სოციალისმის სხვა ფორმები არ
არის. არის მხოლოდ კომუნისტში. ყვე-
ლაფერი სხვა, რაც თავის თავს სო-
ციალისმს ეძახის, არის ან შეგნე-
ბული ტყუილი ბურჟ. ლაქიების
მხრივ, ან იმ კერძო პირებისა და
ჯგუფების თავის მოტყუილება, რომ-
ლებიც ირყვიან, თუ რა ამოარ-
ჩიონ—პროლეტარიატი თუ ბურ-
ჟუაზია, სამკვდრო სასიცოცხლო
ბრძოლა მასთან თუ ბურჟუაზიის
დამქაშების როლი.“ — უპასუხებენ
კომუნისტები. რაღაშევიკება აგრეთვე
აუცილებელ პირობათ უღებენ მე-
სამე ინტერნაციონალში შესულ
პარტიებს საქმით და არა სიტყვით
დამტკიცონ თავი ერთგულება მესა-
მე ინტერნაციონალისადმი: „ინტერ-
ნაციონალი თხოულობს, რათა ბალ-
შევიზმის იდეალებისადმი ერთგულე-
ბა დამტკიცებულ იქნეს არა სიტყ-
ვებით, არამედ მოქმედებით. მე-3
ინტერნაციონალის რიგებში არა
აქვთ ადგილი კომპროტუნისტებს.

ვერც ერთ ქვეყანაში ისე ვერ და-
მარცხდება ბურჟუაზია თუ არა სა-
მოქალაქო ომით; სამოქალაქო ომის
წარმოება კი შეუძლებელია, თუ არ
არის პროლეტარიატის დიქტატურა“.

ასე ამ რიგათ მესამე ინტერნა-
ციონალის შესვეურები ურჩევნენ ევ-
როპიელ მუშებს თავის ქვეყანაში
გაიმეორონ სამოქალაქო ომის საში-
ნელებანი, უკუ აგღონ ყოველივე ის,
რაც დღემდე თითოეულ სოცია-
ლისტისათვის წმინდათა წმინდათ
ითვლებოდა, — დასამოს პირადი მე,
თავისი სოფლმხედველობა და უსიტყ-
ვოდ დამორჩილდეს რამდენიმე პი-
როვნების დირექტივებს.

(დასასრული იქნება.)

მ. წ.—ძმ.

აპაპი ჩხანკელის ჩამოსვლა

ბათომში ჩამოვიდა დეპ. აკაკი
ჩხენკელი. ამ ჟამად ის თავმჯდომე-
რობს დამფუძნებელ კრების სამხე-

დრო კომისიას, კომისიაში შედის
აგრეთვე დამფუძნებელი კრების წე-
ვრი, ბ-ნი გიორგი ჩხენკელი, რომე-
ლიც ჩხენკელისა და აკაკი ჩხენკელის
ბათომში.

გზაში აკაკი ჩხენკელი რამდენიმე
საათით შეჩერდა ქობულეთში, სადაც
იგი ინახულეს ქობულეთლებმა.
ჩხენკელთან ერთად ბათომში ჩა-
მოვიდა რეგებ-პეგ ნიჟარაძე.

ქრონიკა.

ჯანმრთელობის დეპარტა-
მენტის დირექტორმა თხოვნით მი-
მართა საგანგებო კომისარს, გაცე-
მულ იქნას განკარგულება, რათა
შავი ჭირის საწინააღმდეგო აცრის
მოწმობის წარმოუდგენლათ არავინ
იქნას დაშვებული საქართველოს
ტერიტორიაზე

სამშაბათს 12 სექტემბერს
სალამო 8 საათზე ქალაქის საბჭო-
ბინაზე დანიშნულია ბათომის ექიმ-
თა საზოგადოების სხდომა.

ქალაქის საავადმყოფოში ამ
ჟამად 121 ავადმყოფი იმყოფება.
იმთაგან 5 სახადით ავადმყოფი, 5
გადამდები ტიფით ავადმყოფი.

წარსულ დღის განმავლობა-
ში იყო შავი ჭირის მხოლოდ ერთი
შემთხვევა.

ამ დღეებში შესდგება პირ-
ველათ იუმორისტ.სალამო ვასო ურუ-
შაძის მონაწილეობით და ხელმძღვა-
ნელობით.

ქალაქის თავის წასვლა გუ-
შინ ღამის მატარებლით თბილისს
უნდა გამგზავრებულიყო ბათომის
ქალაქის მოურავი ბ—ნი გიგო ან-
ჯაფარიძე.

გუშინ ღამისვე მატარებლით
თბილისს აპირებდა წასვლას საგან-
გებო კომისარი ბ—ნი ბენია ჩხიკვიშ-
ვილი.

სასადილო „ინტერნაციო-
ნალში“ სევას მოკლიდან მოსულ
იდა ლაბრეტს დარჩა ქუთა და შიგ
48016 მ., რომელიც სასადილოს
პატრონმა მიითვისა, სისხლის სასა-
მართლის მილიციის მიერ მიღებ-
ლი ზომებით დაზნაშევე, პატრონი.
სასადილო „ინტერნაციონალისა“,
დატყვევებულ იქნა, ნივთები და ფუ-
ლი კი გადაეცა პატრონს.

10 ოქტ. მებერს დატყვევე-
ბულ იქნა ბესარიონ ქუონია, რომ-
ელმაც გაქურდა სასტუმრო „მეს-
ხეთი“ წაღებული ფული თანვე აღ-
მოუჩინდა და დაზნაშევე პასუხის გე-
ბაში მისცენ.

10 ოქტ. შეპყრობილ და
პასუხის გებში მიტყვეულ იქნა ჩინე-
თის ქვეშევრდომი სი—ანი ავტომობი-
ლის ნაწილების მოპარვისათვის ინ-
ჟინერ ვიშინსკის გარაჟიდან

ნებართვის უქონლობის გა-
მო ჩ. ახმედ გორგილაძეს ჩამოერთ-
ვა „ნაგანის“ სისტემის რევოლვერი
გორგილაძემ აგენტ. მახარაძეს ქთა-
მის სახით შეაძლია ხუთასი მანეთი.
აგენტმა კი ფული და რევოლვერი
წარუდგ ნა სისხლის სამართლის მი-
ლიციის უფროსის თანაშემწე ლო-
მაძეს.

8 ოქტ. თბილისის სისხლის
სამართლის მილიციის უფროსის დე-
პეშის თანახმად დატყვევებულ იქნა
მოწაფე ანთაძე, რომელმაც მშობლე-
ბი გაქურდა და ბათომში გამოიპარა.
მოპარული ნივთები აღმოჩენილ
იქნა სისხლის სამართლის აგენტების
მიერ.